

a törvény ezt figyelembevenni kívánta volna, erre nézve külön is rendelkeznie kellett volna, a törvény pedig kivételt nem tesz. Az pedig nyilvánvaló, hogy a 100,000 darab egyenkint 1000 korona névértékű részvény kibocsátása alkalmából beszedett 600,000,000 koronának a névértéket meghaladó 500,000,000 koronányi tartalékolt része az átszámolás megtörténte előtt nem volt alaptőke, hanem a társaságnak az alaptőkéen kívüli egyéb vagyonához tartozott.

A panaszos erre vonatkozó fejtegetéseinek elfogadása esetén nem lehetne különbséget tenni abban a tekintetben, hogy az újabb tőkeemelés nyomban követi-e az előzőt vagy sem s a lényeg az volna, hogy az alaptőke emelésére olyan vagyon fordított-e, amely után részvénykibocsátási illeték már fizettetett, ilyen nehézségeket pedig a törvény semmi esetre sem akarhatott a pénzügyi hatóságokra bízni, mert ez esetleg évek múlva bekövetkező alaptőkeemelésnél a társaságok kezelésének évekre menő megvizsgálását és annak kutatását és puhatolását tenné szükségessé, hogy a részvénykibocsátási illetékkel terhelt, de nem alaptőkére számolt vagyon időközben nem fordított-e más célra. A panaszos esetében is vizsgálni és eldönteni kellene azt is, hogy a panaszos előadása szerint az átszámolás előtt a tartalékalap 587,000,000 koronát kitevő összegéből az alaptőkére átszámolt 300,000,000 koronában a nem felpénz útján beszedett, hanem, egyébként évek során gyűjtött 87,000,000 K korábbi tartaléktőke is bennfoglaltatik-e vagy sem?

A panaszos részvénytársaság 1923. évi december hó 11-én tartott rendkívüli közgyűlésén hozott határozatával tulajdonképpen kétszer emelte alaptőkéjét, először 100 millióról 100,000 darab 1000 K névértékű részvény kibocsátásával 200 millióra és másodszor 200 millióról 300 millióra a tartalékalapból való fedezése után 200,000 darab egyenkint 1000 K névértékű részvényének egyenkint 2500 K névértékűre való felémelésével 500 millióra.

A panasz a részvények összevonásával kapcsolatos kicserélés után befizetett illeték tekintetében az 1920. évi XXIV. t. c. 14. §-ának 5. pontjában foglalt rendelkezések szerint azért alaptalan, mert a panaszos részvénytársaság részvényeit is két ízben cserélte ki és pedig először 1000 koronás névértékűről 2500 koronás névértékűre a tartalékalap egy részének az alaptőkére való átszámításával, tehát befizetéssel kapcsolatosan, amelytől a befizetésre tekintettel külön I. fokozat szerinti illeték sem nem fizettetett, sem nem követeltetik és másodszor a 2500 koronás névértékű részvényeknek 5000 koronás névértékű részvényekké való összevonása alkalmából és pedig amennyiben 2 darab 2500 koronás részvény vonatott össze 1 darab 5000 koronás névértékű részvényre, minden újabb befizetés nélkül. Ez újabb kicseréléstől tehát az I. fokozatu illeték az 1920. XXIV. t. c. 14. §-ának 5. pontja értelmében nyilvánvalóan jár s így a panaszos részéről e címen tartozatlan fizetés nem történt.

Perbeli meghatalmazás nem törvénykezési, hanem okirati illeték alá esik. (Közigazgatási Bíróság 14364/1924. P. sz.) A nagyváradi kir. járásbírósnál tárgyaló perben a panaszos ügyvéd által használt meghatalmazástól az államkincstár az arra ragasztott törvénykezési illetékbélyeggy 5 korona értékének a beszámításával az 1923. évi 156.600. számú pénzügyminiszteri rendelet 6. §-ának a) pontja szerint járó 5000 K illeték háromszoros összegét követeli, azon az alapon, hogy az illetéket nem a törvénykezési, hanem okirati bélyegjeggyel kellett volna leróni.

A panaszosnak az illeték töröltetésére irányuló igényét jogosnak elismerni nem lehetett.

A törvénykezési illetékbélyeggyek forgalomba bocsátásáról szóló 1922. évi 94.442. számú pénzügyminiszteri rendelet 14. bekezdése sze-

rint külön bélyegjegyekkel lerovandó törvénykezési illeték alatt azokat a polgári bíróságok előtti eljárásokban bélyegjegyekkel lerovandó illetékeket kell érteni, amelyeknek a mértékét „jelenleg” az 1914. XLIII. törvény, valamint az ezt és az illetékszabályok némely rendelkezését módosító 1920. évi XXIV. törvény 27—41. §-ai határozzák meg.

A közönséges (nem általános) meghatalmazások illetékének a mértéke a rendelet kibocsátása idejében már nem az 1914: XLIII. törvényben, vagy az 1920: XXIV. törvény 27—41. §-ainak valamelyikében, hanem az 1920: XXIV. törvénynek az 1914: XLIII. törvény 29. §-át módosító 7. §-ában volt meghatározva, azok illetékét tehát a rendelet értelmében akkor sem törvénykezési, hanem rendes okirati bélyegjeggyel kell leróni, ha kiállításuk polgári bíróság előtti eljárásban való használat végett történt.

A törvénykezési illetékbélyegjeggyel érvényesen le nem rótt illetéket jogosan követeli az államkincstár az 1923. évi december hónap 1. napján életbelépett 1923. évi 136.600. számú pénzügyminiszeri rendelet szerint járó összeg háromszorosában, mert a 64. §. szerint az ebben a rendeletben megállapított magasabb illetékeket kell alkalmazni, ha a bélyegjegyekkel lerovandó okirati illetéket nem rótták le és emiatt a hivatalos, leletet már a rendelet hatálya alatt vették fel, ez pedig a szóban lévő esetben 1923. évi december hónap 19. napján történt.

Az illeték összegét azonban le kellett szállítani, mert annak a pernek, amelyben való eljárásra a meghatalmazást kiállították, a keresetlevél szerint 14.208 korona értékű volt a tárgya, a meghatalmazástól tehát csak az 1923. évi 156.000 számú pénzügyminiszeri rendelet 6. §-ának c) pontja szerint járó 200 korona illeték háromszoros összegét lehet követelni, amelyből levonva felragasztott törvénykezési illetékbélyegjegy 5 korona értékét, a panaszos tartozását 595 koronában kellett megállapítani.

A pénzügyi hatóság nincs jogosítva annak vizsgálatára, hogy valamely követelés mely okból vált kéteessé vagy behajthatatlanná. (Közigazgatási Bíróság 7059/1924. P. sz.) A panaszolt határozat sem vonja kétségbe, hogy az az 1.000.000 korona, amelyet a panaszos részvénytársaság a M. cukorszámlán behajthatatlanság címén leirt, valóban behajthatatlan és a levonás megtagadásának okául csak azt hozza fel, hogy a M. szabályszerű felszámolása és átalakulása mellett a behajtás megkísérelhető és eredményre vezethető lett volna. Az 1922. évi XXIV. t.-c. 15. §-ának 6. bekezdése szerint a társulat csak a leírásnak indokolt voltát, tehát azt tartozik igazolni, hogy a leirt vagy tartalékoltt követelés valóban behajthatatlan és sem ez a törvényhely, sem pedig a 200.000/1922. sz. végrehajtási utasításnak a kérdést részleteiben szabályozó 67. §-a nem jogosítja fel a pénzügyi hatóságot annak a vizsgálatára, hogy a kimutatott követelés mely okból vált kéteessé, vagy behajthatatlanná és esetleg mily eszközök és módok igénybe vételével lett volna a követelésnek egyébként igazolt behajthatatlansága elhárítható.

Mint hogy az adott esetben a leirt követelésnek behajthatatlan volta nem kétséges és nem vitás, a leirt összegnek a mérlegszerű nyereséghez való hozzáadása törvényes rendelkezéssel nem indokolható.

A vállalat tisztviselőjének ezen minőségben élvezett javadalmazása nem esik tantium adó alá akkor sem, ha a tisztviselő egyuttal tagja az igazgatóságnak is. (Közigazgatási Bíróság 7059/1924. P. sz.) A dr. B. B. részére kifizetett 103,500 koronát és a dr. P. I. részére kifizetett 221,600 koronát a külön adó alól mentesíteni kellett, mert a panaszos pénzintézet kimutatása szerint ezek az összegek a nevezetteket nem mint a részvénytársaság igazgatósági tagjait, hanem mint annak tisztviselőit illetik meg. Igazolja ezt az is, hogy nevezetteknek, mint igazgatósági tagoknak javadalmazása az igazgatósági felügyelő-bizottsági és választmányi ta-